וְהָרְטָיָה וְהָאַסְפְּלָנִית וְהַתְּרִיאָק"ה שָׁנָתַן לְתוֹכָן חָמֵץ, (ח) מֻתָּר לְקַיְּמָן בְּפֶסַח, שֶׁהֲרֵי נִפְסַד צוּרַת הֶחָמֵץ: ב [ד]הַפַּת עַצְמָהּ (ה) (ט) שֶׁעִפְּשָׁה [ה]וְנִפְסְלָה (י) מִלֶּאֱכֹל הַכֶּלֶב, (יא) וּמְלוּגְמָא (יב) שֶׁנִּסְרְחָה, אֵינוֹ חַיָּב לְבַעֵר: ג [ו]בְּגָדִים (יג) שֶׁכִּבְּסוּ אוֹתָם (ו) (יד) בְּחֶלֶב חִטָּה, (טו) וְכֵן נֵרוֹת שֶׁדִּבְּקוּ אוֹתָם בְּחֶמֶץ, וְכֹל כַּיּוֹצֵא בָּזֶה, (טז) מֻתָּר לְקַיְּמָן בְּפֶסַח, שֶׁאֵין צוּרַת הֶחָמֵץ עוֹמֶדֶת. הגה: וְלָכֵן מֻתָּר לְדַבֵּק נֵרוֹת בְּחַלּוֹן הָרַמְבַּ"ם (פ"ד הי"א) וְשָׁם.

ד תְּרֵיהֶא שָׁם דף מ"ה (ע"ב).
ה תּוֹסְפְתָּא שָׁם (פ"ג ה"ב) וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים.
ו טור בְּשֵׁם הָרַמְבַּ"ם (פ"ד הי"א) וְשָׁם.

בַּאֵר הֵיטֵב

רְאוּי לֶאֱכִילָה כְּלָל. מה שֶׁאֵין כֵּן בְּחָמֵץ נָקְשָׁה דְּאָסוּר לִיהֵנוֹת לְכַתְּחִלָּה, אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ מֵאֲכַל אָדָם, מִכָּל מָקוֹם רָאוּי לֶאֱכִילָה עַל יְדֵי הַדְּחָק. אַחֲרוֹנִים: ב (ה) שֶׁעִפְּשָׁה. וְאִם נִתְעַפֵּשׁ וְנִסְרַח אַחַר זְמַן אִסּוּרוֹ חַיָּב לְבַעֵר. מַגִּיד מִשְׁנֶה (חמץ ומצה פ"ד הי"א) רַאֲב"ד (שם): ג (ו) בְּחֶלֶב חִטָּה. וְכָתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק"ד) וּמִכָּל מָקוֹם אָסוּר לְהַצִּיעַ אוֹתָן הַבְּגָדִים עַל הַשֻּׁלְחָן, דְּחִישִׁינַן שֶׁיִּפְרֹךְ קְצָת מֵהֶן לְתוֹךְ הַמַּאֲכָל, דְּלִפְעָמִים יֵשׁ בָּהֶם קְצָת מִמְּשׁוּת מִקְּמַח חֲלַב חִטָּה. וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁאָסוּר לִתֵּן קֶמַח בְּפֶסַח לְתוֹךְ בְּגָדִים הַמְכֻבָּסִים בְּחֶלֶב חִטָּה. וְגַם צְעִיפֵי נָשִׁים הָרְגִילִים לְתַקְּנָן עִם קֶמַח יֵשׁ לְהַסִּירָן בְּשָׁעַת אֲכִילָה, דְּשָׁמָא יִפְרֹךְ קְצָת מֵהֶם לְתוֹךְ הַמַּאֲכָל, עַד כָּאן. וּבְיָמֵי חָרְפִּי רָאִיתִי גְּאוֹנִים מַחְמִירִים לַעֲשׂוֹת גַּם כֵּן צְעִיפֵי נָשִׁים קֹדֶם שְׁלֹשִׁים יוֹם.

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

הַתֹּר דִּיֵּין שֶׁרַף מַחֲמַת רָעָה בְּעַלְמָא, וּכְסָפֵר בְּאֵר יַעֲקֹב (טו. ד"ה שאלה) שֶׁהֲאֵרִיךְ לְשָׁא וְלִתֵּן עִם חֲבֵרָיו הַגְּאוֹנִים זַ"ל וְעַיֵּן בְּשו"ת נוֹדַע בִּיהוּדָה מַהֲדוּרָה תִּנְיָנָא (או"ח) סִימָן ס"ד שֶׁנִּרְאֶה מִדְּבָרָיו שֶׁלֹּא רָצָה לְתִקֵּן עַצְמוֹ לְדַבֵּר הֲלָכָה לְהַתִּיר מַחֲמַת טַעַם זֶה וַאֲפִלּוּ בְּצֵרוּף הַתֵּר הַכְּשׁוּל. וְעַיֵּן בְּשו"ת בֵּית אֶפְרַיִם (או"ח סי' לד) מַה שֶּׁכָּתַב בְּשֵׁם הַמְחַבֵּר פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ שֶׁצִּדֵּד לְהַתִּיר בְּמְכִירַת מֵאלִיץ, דְּמֵאלִיץ חָמֵץ נָקְשָׁה עַיִן שָׁם, וְאִם כֵּן מַה דְּמַשְׁמַע מֵרֹאשׁ דִּבְרֵי הַחוֹכֵם צְבִי דְּעוֹבֵר בְּכָל יְרֵאָה וְגַם דְּאָסוּר מִן הַתּוֹרָה אֵינוֹ מֻכְרָח לְדַעַת כַּמָּה פּוֹסְקִים, דְּנָקְשָׁה מִדְּבָרָיו, וּמִכָּל מָקוֹם שָׁם בְּאֵרְתִּי שֶׁהַכֹּל לְפִי הָעִנְיָן אִם נִתְקַלְקֵל הַרְבֵּה עַד שֶׁאֵין רָאוּי לֶאֱכִילָה כְּלָל אִם לֹא וְכוּ' עַיֵּן שָׁם, וְאִם כֵּן יֵשׁ לוֹמַר דְּהֶחְכָּם צְבִי מְיֵרֵי בְּמֵאלִיץ שֶׁנִּשְׁתַּנָּה טַעְמוֹ אֲלָא דְּמִכָּל מָקוֹם עֲדַיִן רָאוּי לֶאֱכִילָה קְצָת אַחַר שֶׁיִּטְּחָנוּ אוֹתוֹ, אַף מִמַּה שֶׁמְּדַמֶּה לִיהּ לְפֵרוֹת חֲמוּצִים לֹא מַשְׁמַע הָכִי וְצָרִיךְ עִיּוּן:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בְּבִעוּר אַף אִם לֹא בִּעֲרוֹ וְנִשְׁתַּהֲא עַד תּוֹךְ הַפֶּסַח חַיָּב לְבַעֵר, אַף שֶׁאָז כְּבָר נִתְקַלְקֵל, וּכְדִלְקַמִּיהּ בְּסָעִיף ב' לְעִנְיַן פַּת שֶׁעִפְּשָׁה: (ח) מֻתָּר לְקַיְּמָן בְּפֶסַח. וּלְעִנְיַן אֲכִילָה יִתְבָּאֵר לְקַמָּן בְּסָעִיף ד': ב (ט) שֶׁעִפְּשָׁה וְכוּ'. וַדַּוְקָא שֶׁעִפְּשָׁה (יא) קֹדֶם זְמַן אִסּוּרוֹ, דְּאִם עִפְּשָׁה אַחַר זְמַן אִסּוּרוֹ אַף שֶׁעִפְּשָׁה כָּל כָּךְ עַד שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לְכֶלֶב מִכָּל מָקוֹם חַיָּב לְבַעֵר, (כ) כֵּיוָן שֶׁנִּתְחַיֵּב בָּהּ קֹדֶם שֶׁנִּתְעַפְּשָׁה: (י) מִלֶּאֱכֹל הַכֶּלֶב. דְּאָז אֵינוֹ חַיָּב בְּבִעוּר דְּהָוֵי כְּעָפָר בְּעָלְמָא. אֲבָל אִם לֹא נִפְסַל מֵאֲכִילַת כֶּלֶב, אַף שֶׁלְּאָדָם נִתְקַלְקֵל וְאֵינוֹ רָאוּי, מִכָּל מָקוֹם עֲדַיִן חַיָּב לְבַעֵר כְּחָמֵץ גָּמוּר, (כא) מִפְּנֵי שֶׁרָאוּי לְחַמֵּעַ בָּהּ עִסּוֹת אֲחֵרוֹת: (יא) וּמְלוּגְמָא. הֵינוּ תַּחְבֹּשֶׁת עֲשׂוּיָה מִקֶּמַח וּתְאֵנִים וְכַיּוֹצֵא בָּהֶם שֶׁאָדָם לוֹעֵס וְנוֹתֵן עַל גַּבֵּי הַמַּכָּה: (יב) שֶׁנִּסְרְחָה. וְהֵינוּ נַמִי (כב) דַּוְקָא שֶׁנִּסְרְחָה מֵאֲכִילַת כֶּלֶב כְּמוֹ בַּפַּת הַנַּ"ל. וְאִם הֶחְמִיצָה וּלְבַסּוֹף נִסְרְחָה, (כג) אֵינוֹ מֻתָּר לְקַיְּמָהּ אֶלָּא כְּשֶׁנִּסְרְחָה (כד) קֹדֶם פֶּסַח כַּנַּ"ל גַּבֵּי פַּת, וְאִם (כה) נִסְרְחָה קֹדֶם שֶׁהֶחְמִיצָה, אֲפִלּוּ בְּפֶסַח שָׁרֵי, דְּכֵיוָן שֶׁנִּפְסְדָה קֹדֶם שֶׁנִּתְחַמְּצָה הָוֵי לֵיהּ כְּפַת שֶׁנִּתְעַפְּשָׁה קֹדֶם זְמַן אִסּוּרוֹ: ג (יג) שֶׁכִּבְּסוּ אוֹתָן וְכוּ'. רְצוֹנוֹ לוֹמַר אֲפִלּוּ (טו) סָמוּךְ לְפֶסַח: (יד) בְּחֶלֶב חִטָּה. הֵינוּ אֲפִלּוּ (כו) אִם נִרְאֶה עֲלֵיהֶן קְצָת מִמְּשׁוּת הֶחָמֵץ: (טו) וְכֵן נֵרוֹת וְכוּ'. הֵינוּ גַּם כֵּן אֲפִלּוּ אִם מִמְּשׁוּת הֶחָמֵץ נִרְאֶה קְצָת מִבַּחוּץ, וְהַטַּעַם בְּכָל אֵלֶּה מִפְּנֵי שֶׁכְּבָר נִפְסְדָה צוּרָתוֹ וּכְמוֹ שֶׁמְּפָרֵשׁ: (טז) מֻתָּר לְקַיְּמָן. מִכָּל מָקוֹם אָסוּר (כז) לְהַצִּיעַ בְּגָדִים הַמְכֻבָּסִים בְּחֶלֶב חִטָּה עַל הַשֻּׁלְחָן, דְּלִפְעָמִים נִמְצָא עֲלֵיהֶן קְצָת מִמְּשׁוּת מֵהֶחָמֵץ וְיֵשׁ לָחֹשׁ שֶׁמָּא יִפְרֹךְ קְצָת מֵהֶן לְתוֹךְ הַמַּאֲכָל, וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁאָסוּר לְהַנִּיחַ בְּתוֹכָן קֶמַח שֶׁל פֶּסַח. וּצְעִיפֵי נָשִׁים הָרְגִילִין לְתַקְּנָן עִם קֶמַח עַד שֶׁנַּעֲשִׂין (כט) עָבִין קְצָת שֶׁדָּרֵךְ לְפָרֵךְ מֵהֶן, אֵין לְלָבְשָׁן בְּשָׁעַת אֲכִילָה. (ו) וְהַמְדַקְדְּקִים נוֹהֲגִים שֶׁלֹּא לְכַבֵּס בְּגָדִים וּצְעִיפִים

בַּאוּר הֲלָכָה

אִסְקֵי אַדַּעְתַּיְיהוּ שֶׁלֹּא יִפְּדוּ וְלֹא גָּמְרוּ וּמַקְנוּ. וּמֵאי דְּהוֹכִיחַ מִנַּהּ דְּאָמְרִינַן אִם אֵי אַתָּה יָכוֹל וְכוּ' זַבְּחוּ וְאָמַר לוֹ כֵּךְ דִּינָךְ, יֵשׁ לוֹמַר דְּהָאי סָבְרָא לֹא מְהַנֵּי לְאוּקְמֵי בִּרְשׁוּתֵהּ אֶלָּא מִשָּׁעָה שֶׁבָּאוּ לְבֵית דִּין וּבֵית דִּין מְחַלִּיטִים אֶת הַמִּשְׁכּוֹן בִּרְשׁוּתָהּ דְּיִשְׂרָאֵל, וְאֵין הָכִי נַמֵּי אִם בָּאוּ לְבֵית דִּין וְאוּקְמֵי לְמִשְׁכּוֹנָא בִּידֵהּ לֵית מַאן דְּפָלִיג דְּהוּא שְׁלוּ וְעוֹבֵר עָלָיו, אֲבָל בְּעָנְיָנוּ מֵירֵי בְּסָתְמָא שֶׁכָּלָה הַזְּמַן אֵיזוֹ יָמִים קֹדֶם פֶּסַח וְעַד שֶׁהִסְפִּיקוּ לִשָּׁא וְלִתֵּן בָּזֶה וְלִגְמֹר אֶת הַדָּבָר בֵּינָם אוֹ בְּבֵית דִּין, הִגִּיעוּ יְמֵי הַפֶּסַח, בְּוַדַּאי מַעֲצְמוֹ אֵין נִקְנֶה הַמַּשְׁכּוֹן אֶצְלוֹ מִשָּׁעָה דְּמַעִקָּרָא כֵּיוָן דְּהָוֵי אִסְמַכְתָּא, וְהַשְׁתָּא בְּוַדַּאי לֹא נִיחָא לֵהּ הַאי זְכוּתָא לְזִכּוּת אוֹתוֹ לְפִי דִּינֵיהֶם וְיֵאָסֵר בַּהֲנָאָה וְיִפָּסֵיד חוֹבוֹ, וְכֵן מָצָאתִי בְּפִרְי מְגַדִּים (א"א סק"ו) שֶׁכָּתַב גַּם כֵּן בְּהָדְיָא כִּדְבָרֵינוּ דִּידִין זֶה תָּלוּי גַּם כֵּן בְּפִלְגְתָּא דְּרַאֲב"ד וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ב (יט) פּוֹסְקִים: (יט) וְעַיֵּן בִּקְרִי מְגַדִּים (א"א סק"ג) שֶׁכָּתַב שֵׁשׁ לוֹמַר שֶׁהוּא רַק מִדְּרַבָּנָן (וְכִדְמוּת רְאָיָה לַעֲנִיּוּת דְּעַתִּי דְּהָא הַגְּמָרָא (מה:) מְדַמֶּה טַחְאַת אוֹכְלִין לְעִנְיַן בִּעוּר חָמֵץ, דְּאָמַר שָׁם וְנִשְׂרְפָת עִם הַטַּחְאָה וְכוּ', וְכֵן מוּכָח בְּרִי"ף (יג:-יד.) עַיֵּן שָׁם, וּלְעִנְיַן טַחְאַת אוֹכְלִין פְּסַק הָרַמְבַּ"ם בְּהִדְיָא בְּפֶרֶק ב' מִשְּׁחַאַת אֲכָלִין הֲלָכָה י"ח דְּאֲפִלּוּ אִם נִטְחֲאָה מִקֹּדֶם כֵּיוָן שֶׁנִּפְסַל מֵאֲכִילַת כֶּלֶב פְּקַע הַשְּׁחַאָה מִנַּהּ, וּלְפִי זֶה הָיָה אֶפְשָׁר לוֹמַר דְּאַף מִדְּרַבָּנָן לֵיכָא חִיּוּבָא לְעִנְיַן בְּעוּר, וְזֶה אֶפְשָׁר טַעַם הָרַמְבַּ"ם שֶׁהִשְׁמִיט דִּבְרֵי הַיְרוּשַׁלְמִי (פ"ב ה"ו), דְּסָבַר דְּסוּגְיָא דִּכְרֵיתוּת דַּף כ"א (ע"א) שְׁמַמְּגוּ הוֹצִיא הָרַמְבַּ"ם דִּינוֹ לְעִנְיַן טַחְאָה כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַכֶּסֶף מִשְׁנֶה שָׁם פְּלִיגָא אַהָא דִּירוּשַׁלְמִי, וְעַיֵּן בְּחִדּוּשֵׁי הָרִיטְבָ"א עַל פְּסָחִים (מה: ד"ה תנו) שֶׁכָּתַב שֶׁכֵּן הוּא דַּעַת הָרְאָ"ה, אֲכָל לְדִינָא בְּוַדַּאי נָקְטִינַן כִּדְבָרֵי שְׁאָרֵי הָרִאשׁוֹנִים הָרַ"ן (יג: ד"ה תנו רבנן) וְהַמַּגִּיד (חמץ ומצה פ"ד הי"א) וְהַתּוֹסָפוֹת (מה: ד"ה כופת) וְהָרא"ש (פ"ג סי' ג) דַּאֲפִלּוּ אִם חָרְכוּ עַד שֶׁנִּפְסַל מֵאֲכִילַת כֶּלֶב, אִם הוּא לְאַחַר זְמַן אִסּוּרוֹ כֵּיוָן שֶׁנִּתְחַיֵּב כְּבָר בְּבִעוּר אָסוּר בַּהֲנָאָה וְחַיָּב לְבַעֵר וְכֵן סְתָם הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ בְּסָעִיף ט', אֶלָּא שֶׁאֵינוֹ מְבֹאָר אֶסוּר בְּדִבְרֵיהֶם בְּהָדְיָא אִם הוּא מִדְּאוֹרַיְיתָא אוֹ מִדְּרַבָּנָן), וְדַעַת הַגְּרַ"ז (סכ"א) דְּהוּא מִן הַתּוֹרָה עַיֵּן שָׁם: (כ) עַיֵּן בְּמִקּוֹר חַיִּים (חיבורים סק"ד) שֶׁכָּתַב דְּדַוְקָא אִם נִתְעַפְּשָׁה בְּפֶסַח גּוּפָא, אֲבָל קֹדֶם פֶּסַח אַף שֶׁהוּא לְאַחַר שֵׁשׁ מֵאֵי לְקַיְּמָן וּמֻתָּר לֵהָנוֹת לְאַחַר פֶּסַח, א]וְעַיֵּן שֻׁלְחָן עָרוּךְ הַגְּרַ"ז (שם): (כא) רַ"ן (שם), וּמַשְׁמַע מִמַּגֵּן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן א' דְּבוֹר הַמַּתְחִיל וְחָמֵץ נָקְשָׁה וְכוּ' דְּהוּא דְּאוֹרַיְיתָא, וְעַיֵּן בִּקְרִי מְגַדִּים, וּבְאֹפֶן זֶה שֶׁרָאוּי לְחַמֵּעַ עִסּוֹת אֲחֵרוֹת מַשְׁמַע דַּמֻּתָּר הוּא מִדִּינָא: (כב) אַחֲרוֹנִים וּכְמַסְקָנַת הָרַב הַמַּגִּיד (שם): (כג) אַחֲרוֹנִים: (כד) עַיֵּן בְּבֵאוּר הַגְּרַ"א שֶׁכָּתַב דְּלִדַעַת הָרַאֲב"ד (שם) וְהָרא"ש (פ"ג סי' ד) וְהַטּוּר אֲפִלּוּ קֹדֶם פֶּסַח דַּוְקָא כְּשֶׁנִּסְרְחָה וּלְבַסּוֹף נִתְחַמְּצָה וּבָאֲמֶת כָּתַב הַבַּיִת יוֹסֵף (ד"ה הקילור) גַּם כֵּן הָכִי, אֲבָל לְדִינָא בְּוַדַּאי נָקְטִינַן דְּקֹדֶם

לְיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] בשו"ע הרב (סכ"א) כתב שאם נפסל בערב פסח לאחר שש, שוב אינו ניתר אף אם נפסל מאכילת כלב.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

ז שָׁם (סור בשם הרמב"ם הי"ב) וְשָׁם. ח הָרא"ש בְּשֵׁם רַבֵּנוּ תָּם בְּפֶרֶק ג' דְּפְסָחִים (סי' א).

תּוֹךְ שְׁלֹשִׁים לְפֶסַח, (יז) * וְיֵשׁ מַחְמִירִין אִם (ו) [ז] נִרְאָה מִבַּחוּץ (תרומת הדשן סימן (ק"י) [קי"ז] ופסקיו סימן קמ"ט ומהר"י וויל (סי' קנג)): ד יְדָבָר (יח) שֶׁנִּתְעָרֵב בּוֹ (יט) חָמֵץ וְאֵינוֹ מַאֲכַל אָדָם כְּלָל, אוֹ שֶׁאֵינוֹ מַאֲכַל (כ) כָּל אָדָם, כְּגוֹן הַתְּרִיאָק"ה וְכַיּוֹצֵא בּוֹ, (כא) אַף עַל פִּי שֶׁמֻּתָּר לְקַיְּמוֹ אָסוּר לְאָכְלוֹ עַד אַחַר הַפֶּסַח, וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵין בּוֹ מִן הֶחָמֵץ אֶלָּא כָּל שֶׁהוּא (כב) הֲרֵי זֶה (ח) אָסוּר לְאָכְלוֹ. הַגָּהָה: וּלְקַמָּן סִימָן תמ"ז סָעִיף ד' בְּהַגָּהָה יִתְבָּאֵר (כג) דְּיֵשׁ חוֹלְקִים וּמַתִּירִים אִם (ט) נִתְבַּטֵּל קֹדֶם הַפֶּסַח, וְהָכִי קַיְמָא לָן: ה שֵׁכָר שָׁעוֹשִׂים מֵחִטִּים וּשְׂעוֹרִים, (כד) חַיָּבִים (י) לְבַעֲרוֹ. וְכֵן (כה) אִם הֶעֱמִיד גְּבִינוֹת (יא) [יא] (כו) בְּחַלָּא מִשֵּׁכָר שְׁעוֹרִים אוֹ חִטִּים, (כז) חַיָּב

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ג [ז] **נִרְאָה.** עַיֵּן בְּאֵר הַיֵּטֵב, וְעַיֵּן בְּגִנַּת וְרָדִים (אוה"ח) כְּלַל ד' סִימָן י"א מַה שֶּׁנּוֹהֲגִים בְּכוֹכְבִים שֶׁמְּכַסֶּה הֶעָנָן טֶחִין בְּבַלֵּילָה רַבָּה קָרוֹב לְשָׁעוּר שֵׁנִי בְּיָצִים, וְאַחַר כָּךְ מְחַבְּרִין עָלָיו בֶּגֶד הָעֶלְיוֹן וְתוֹקְרִין אוֹתוֹ, וּמְשִׁימִין אוֹתוֹ עַל הָאִסּוּם עַד שֶׁמְּתִיבֵשׁ וְנַעֲשָׂה כּוֹבַע, אֵין לָחֹשׁ לְאִסּוּר חָמֵץ אַף עַל פִּי שֶׁבָּאָה הֶעְשֵׂה לְכְלַל שְׁאוֹר, כֵּיוָן שֶׁנַּעֲשָׂה מַעֲשֶׂה וּבִטְּלוֹ וְכִסָּה אוֹתוֹ בְּתְפִירוֹת עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּשוּ"ת מוֹרְנוּ הֶרֶב דִּיסְקִינְד רוֹזֶנְבֶּרְג (מהר"י רוזנברג סי' ח) (שֶׁהֹאִיל שֶׁם הֶעְתִּיק לְשׁוֹן הַשּׁ"ז וְכָמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי לְעֵיל סִימָן תל"ב (סק"ב)) שֶׁכָּתַב לְיַשֵּׁב דְּלֹא תִּיקְשֵׁי מִמִּטְמִין, דְּכָאן שֶׁאֵינוֹ נִרְאֶה מִבַּחוּץ מֻתָּרִין בְּשׁוּב. אֶלָּא דְּמִכָּל מָקוֹם מִתְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן מִכֹּאן דְּטַעַם אֵין נִרְאֶה מִבַּחוּץ מִשּׁוּם שֶׁנִּתְבַּטֵּל צוּרַת הֶחָמֵץ עַיֵּן שָׁם: **ה [יא] בְּחַלָּא.** עַיֵּן בְּאֵר הַיֵּטֵב, עַיֵּן בְּשוּ"ת פְּנִים מְאִירוֹת (ח"א) סִימָן ק"ז שֶׁתְּמַהּ עַל הַמֻּגָּן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן ט' בְּשֵׁם הָרַאֲב"ן (בְּפָנִים מְאִירוֹת וּבִשְׁבוּת יַעֲקֹב (ח"ב סי' סד) הָעְתִּיקוּ הָרַמְבַּ"ן וְהוּא טָעוּת סוֹפֵר) דְּאֶפְלוּ הַדֶּבֶשׁ נִתְעָרֵב בְּדָבָר אַחֵר אָסוּר, כְּמוֹ שֶׁאֵר תַּעֲרוֹבוֹת חָמֵץ. מְהֲרִי"ל סִימָן (צ"ז) [צ"ג]: (יא) **בְּחַלָּא** יֵשׁ בָּהֶם שִׁשִּׁים נֶגֶד הַחַלָּא לֹא בָּטֵיל, דְּדָבָר הַמֵּעֲמִיד אֶפְלוּ בְּאֶלֶף לֹא בָּטֵיל.

בַּאֵר הַיֵּטֵב

וְהַחֹק יַעֲקֹב (ס"ק יא) כָּתַב דְּאֵין דֶּרֶךְ לְפָרֵר מַהֶן שׁוּם דָּבָר עַיֵּן שָׁם: (ו) **נִרְאָה מִבַּחוּץ.** וְלֹא נַעֲשֵׂית קֹדֶם שְׁלֹשִׁים יוֹם. וְעַ"ז כָּתַב שֶׁהַבָּצֵק יְהֵא דַּק שֶׁלֹּא יְהֵא מַפְשׁוּת בְּכָל כְּשֶׁיִּתְיַבֵּשׁ, וְאִז אֶפְלוּ אִם נִרְאָה מִבַּחוּץ לֵית לָן בָּהּ. וְאִם יֵשׁ מֵהֶם שֶׁמַּחְלִטִין פֵּחוֹת מִכַּזַּיִת אֵין צָרִיךְ לְבַעֵר בְּכָל עִנְיָן כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר סָעִיף ח'. מִגֵּן אַבְרָהָם (סק"ח). וְהַמַּחְמִיר לְטוּחוֹ מִבַּחוּץ בְּטִיט תִּבֵא עָלָיו בְּרָכָה: **ד (מ) אָסוּר לְאָכְלוֹ.** וּמֻתָּר בְּהֲנָאָה [דְּלֹא גָּרַע מִפֹּת שֶׁעִפְּשָׁה]. מִגֵּן אַבְרָהָם (סק"ו): (ט) **נִתְבַּטֵּל.** וְטַ"ז (סק"ג) כָּתַב דַּאֲפִלּוּ לְהַיֵּשׁ חוֹלְקִים יֵשׁ לֶאֱסֹר בַּאֲכִילָה בָּזֶה, דְּשָׁמָא עָלָיו וּמַהִיר אֲפִלּוּ דְּלֹא מֵהֲנֵי הַבְּטוּל קֹדֶם פֶּסַח עַיֵּן שָׁם, וְהַחֹק יַעֲקֹב (ס"ק יד) חוֹלֵק עָלָיו וּמַהִיר אֲפִלּוּ בַּאֲכִילָה עַיֵּן שָׁם, עַיֵּן חק יַעֲקֹב תמ"ז סָעִיף קָטָן י"ד דְּמֵסִיק בְּצָרִיךְ עִיּוּן: **ה (י) לְבַעֲרוֹ.** וְאִית בֵּיהּ כָּרֵת וּבֵל יֵרָאֶה וְאַם אִית בֵּיהּ כַּזַּיִת בְּכָדֵי אֲכִילַת פְּרָס]. וְאִם

בֵּאוּר הַלָּכָה

ג * וְיֵשׁ מַחְמִירִין אִם נִרְאָה מִבַּחוּץ. מִסִּתְימַת הָאֲחֲרוֹנִים נִרְאֶה דְּנָקְטִינַן לְכַתְּחִלָּה כְּדַעַת הַיֵּשׁ מַחְמִירִין, זוֹלֶת הַפְּרִי חָדָשׁ כָּתַב דְּהָעִקַּר כְּדַעַת הָרִאשׁוֹנָה [וְגַם מַהֲגַ"ז (סק"ב) מִשְׁמַע דִּלְדִינָא עִקַּר כְּדַעָה רִאשׁוֹנָה] דְּאֵין קְפִידָא אִם נִרְאֶה מִבַּחוּץ כֵּיוָן שֶׁנִּתְיַבֵּשׁ וּכְזֶה הוּא נִפְסָל מֵאֲכִילַת כֶּלֶב עַיֵּן שָׁם. וּלְעִנְיַן

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים בְּחֻלַּב חִטָּה, אֲבָל בִּשְׁאָר מִינִים שֶׁאֵינָם מַחֲמִשָּׁה מִינֵי דָּגָן: **(יז) וְיֵשׁ מַחְמִירִין וְכוּ'.** דִּסְבִירָא לְהוּ דִּכְשֶׁנִּבָּר מִבַּחוּץ (לֹא) מִקְרֵי צוּרַת הֶחָמֵץ עוֹמֶדֶת עֲדַיִן אַף שֶׁנִּתְיַבֵּשׁ, וְאֵין הַתֵּר לְרִידּוּהוּ לְעִנְיַן דִּבּוּק נְיָרוֹת בְּחָמֵץ אֲבָל בְּאֹפֶן שֶׁאֵין נִרְאֶה מִבַּחוּץ מַמָּשׁוּת הֶחָמֵץ. וּבְדִבּוּק הַנְּיָרוֹת בַּחֲלוֹן (לג) צָרִיךְ לְרִידּוּהוּ לַעֲשׂוֹת הַבָּצֵק בְּלִילָתוֹ רַכָּה מְאֹד, וַיְכַנִּיס כָּל הַבָּצֵק בֵּין הַדְּבֵקִים שֶׁלֹּא יִהְיֶה מְבֻצְבָּץ לַחוּץ כְּלָל. מִיהוּ אִם נַעֲשׂוּ קֹדֶם שְׁלֹשִׁים יוֹם לְכְלֵי עַלְמָא אֵין לְחֹשׁ אַף שֶׁנִּרְאֶה מִבַּחוּץ, (לד) מִפְּנֵי שֶׁבְּוַדַּאי כְּבָר נִתְקַשּׁוּ וּמְאִיסֵי וְדַמְיָן לְפַת שֶׁנִּתְעַפֵּשׁ עַד שֶׁנִּפְסָל מֵאֲכִילַת כֶּלֶב, (לה) וְכֵן אִם כָּל הַדְּבוּק שֶׁל חָמֵץ בַּיָּנִי הָיָה פָּחוֹת מִכַּזַּיִת, אַף בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם אֵין צָרִיךְ לְבַעֵר לְכְלֵי עַלְמָא: **ד (יח) שֶׁנִּתְעָרֵב בּוֹ.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר קֹדֶם הַפֶּסַח, וַאֲפִלּוּ הָכִי אָסוּר לְאָכְלוֹ דְּחוֹזֵר וְנֶעוֹר בְּפֶסַח: **(יט) חָמֵץ.** הֵינוּ (לה) חָמֵץ מַעֲלָיָא, וְרַק עַל יְדֵי שֶׁנִּתְעָרֵב אֵינוֹ רָאוּי לְמַאֲכָל, דְּאִי הָיָה חָמֵץ נָקֵשֶׁה קֹדֶם שֶׁנִּתְעָרֵב, מֻתָּר (לו) לְהַרְבֵּה אַחֲרוֹנִים לֶאֱכֹל וַאֲפִלּוּ כְּשֶׁנִּתְעָרֵב תּוֹךְ הַפֶּסַח: **(כ) כָּל אָדָם.** רַק לְחוֹלִים: **(כא) אַף עַל פִּי שֶׁמֻּתָּר לְקַיְּמוֹ אָסוּר לְאָכְלוֹ.** וְאַף שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לַאֲכִילָה, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן דְּהוּא אוֹכְלוֹ, אַחְשְׁבֵיהּ: **(כב) הֲרֵי זֶה אָסוּר לְאָכְלוֹ.** וּמִכָּל מָקוֹם בַּהֲנָאָה מֻתָּר כְּשֶׁנַּעֲשָׂה הַתַּעֲרוֹבוֹת קֹדֶם פֶּסַח, וּכְמוֹ בְּפַת שֶׁעִפְּשָׁה לְעֵיל בְּסָעִיף ב'. וּלְעִנְיַן רְפוּאָה עַיֵּן בְּסִימָן תס"ו שָׁם בְּאַחֲרוֹנִים: **(כג) דְּיֵשׁ חוֹלְקִים וּמַתִּירִים וְכוּ'.** סְבִירָא לְהוּ דְּכֵיוָן שֶׁכְּבָר נִתְבַּטֵּל קֹדֶם פֶּסַח לֹא אָמְרִינַן דְּחוֹזֵר וְנֶעוֹר. אַף מַה שֶּׁסִּיַּם וְהָכִי קַיְמָא לָן הוּא פְּלָא, דַּהֲרֵי הוּא כָּתַב שָׁם דְּהַמְּנָהָג לְהָקֵל בָּזֶה וְלוֹמַר שֶׁכְּבָר נִתְבַּטֵּל, הוּא רַק דְּוַקָא כְּשֶׁנִּתְעָרֵב לַח בְּלַח, וְלֹא כְּשֶׁנִּתְעָרֵב יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ, אַחַר קַף מָצָאתִי שֶׁכְּבָר הִתְעוֹרֵר בָּזֶה הַחָכָם מֹשֶׁה; **ה (כד) חַיָּבִים לְבַעֲרוֹ.** וְעוֹבֵר מִשּׁוּם בַּל יֵרָאֶה אִם לֹא בִּעֲרוֹ. וְגַם יֵשׁ כּוֹ כָּרֵת בִּשְׁתִיָּתוֹ (לז) אִם אֵיכָא כַּזַּיִת בִּכְדֵי אֲכִילַת פְּרָס, וַאֲפִלּוּ אִי לַיְת בֵּיהּ שִׁעוּר זֶה עַל כָּל פָּנִים (לח) טַעַם חָמֵץ יֵשׁ בּוֹ, וְקָיְמָא לָן טַעַם כְּעִקָּר דְּאוֹרַיְתָא. אִם נִתְעָרֵב הַשֵּׂכָר (לט) בְּדָבָר אַחֵר, אוֹתוֹ הַתַּעֲרוֹבוֹת אָסוּר בְּפֶסַח, וְעַיֵּן בְּפִרְי מְגַדִּים (א"א סק"ח) מַה שֶּׁכָּתַב בָּזֶה: **(כה) אִם הֶעֱמִיד.** אֲפִלּוּ יֵשׁ בְּהַגְּבִינוֹת שִׁשִּׁים נֶגֶד הַחַלָּא, לֹא בָּטֵיל הַחַלָּא, דְּדָבָר הַמַּעֲמִיד אֲפִלּוּ בְּאֶלֶף לֹא בָּטֵיל, (מ) וְלֹא עוֹד שֶׁכָּל דָּבָר הַמַּעֲמִיד הֲרֵי הוּא חָשׁוּב כְּאִלּוּ הוּא בְּעֵין מַמָּשׁ, (מא) וּלְפִיכָךְ מִי דְּבַשׁ (שָׁקוֹרִין מֶע"ד) שֶׁהֶחְמִיצוּ בִּשְׁמָרֵי דְּבַשׁ שֶׁבִּשֵּׁל כָּל הַשָּׁנָה, וּדְבַשׁ הָרִאשׁוֹן שֶׁבִּשֵּׁל הָיָה מַחֲמִץ מִשְׁמָרֵי שֵׂכָר, [א]וְזֶה שֶׁבִּשֵּׁל עַתָּה רְבִיעִי אוֹ חֲמִישִׁי וְכֵן לְעוֹלָם, (מב) חַיָּב לְבַעֵר אֲפִלּוּ מֵי דְּבַשׁ הָאַחֲרוֹן, שֶׁכָּל אֶחָד מֵהֶן עַל יְדֵי הַמַּעֲמִיד נַעֲשָׂה כֵּלוֹ חָמֵץ. (מג) וּבָזֶה אֵין לְהָקֵל לִשְׁתּוֹת אֲפִלּוּ בְּיוֹם טוֹב אַחֲרוֹן שֶׁל פֶּסַח, רַק בְּאוֹתוֹ מָע"ד שֶׁאֵין בּוֹ חֲשָׁשׁ זֶה רַק שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל בִּכְלֵי חָמֵץ, יֵשׁ מִקִּלִּין בְּיוֹם טוֹב אַחֲרוֹן לִשְׁתּוֹתוֹ מִטַּעַם דִּסְתָם כֵּלִים אֵינָן בְּנֵי יוֹמָן [אֲבָל בִּמְקוֹמוֹת שֶׁמְּבַשְּׁלִין הַמָּע"ד בְּכָל הַשָּׁנָה שְׁמָבַשְּׁלִין בּוֹ יַיִן שָׂרָף, דְּהָנֵי דָּבָר חָרִיף וְחָזָק וְנוֹתְנִין טַעַם לְשֵׁבַח בַּמָּע"ד כֵּיְדוּעַ, לֹא מְהַנֵּי מֵה שֶׁאֵינוֹ בֶּן יוֹמוֹ, וְעַיֵּן סִימָן תמ"ז סָעִיף ה', בַּהֲגָ"ה וּבְמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק ס)]. (מד) וְכָל זֶה כְּשֶׁמָּע"ד הָרִאשׁוֹן הֶעֱמַד בְּשִׁמְרֵי שֵׂכָר לְבַד [וְכֵן מֵי דְּבַשׁ הַשֵּׁנִי בְּשִׁמְרֵי מֵי דְּבַשׁ הָרִאשׁוֹן בִּלְבַד, וְכֵן כֻּלָּם], אֲבָל אִם בְּשִׁמְרֵי שֵׂכָר בִּלְבַד (מה) לֹא הָיָה דַּי לְהַעֲמִידוֹ, וְעֵרְבוּ בּוֹ גַּם דָּבָר אַחֵר הַמַּעֲמִיד שֶׁאֵינוֹ חָמֵץ, וּבְהִצְטָרְפוּתָם הֶעֱמַד, הֲרֵי הוּא מַתִּיר אַף בְּשִׁתְיָה בְּפֶסַח אִם יֵשׁ בּוֹ שִׁשִּׁים כְּנֶגֶד שִׁמְרֵי הַשֵּׂכָר, דְּכָל זֶה וָזֶה גּוֹרֵם (פְּרוּשׁ אִסּוּר וְהֶתֵּר) לְהַעֲמִידוֹ הֲרֵי זֶה מַתִּיר אִם אֵין בְּכֹחַ הָאִסּוּר בִּלְבַד לְהַעֲמִידוֹ, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן פ"ז (סי"א): **(כו) בְּחַלָּא וְכוּ'.** אוֹ בְּיֵין שָׂרָף הַנַּעֲשֶׂה מִתְּבוּאָה, שֶׁהֵעֱמִידוּהָ בִּשְׁמָרֵי שֵׂכָר. אִם הֶעֱמִיד הַגְּבִינָה עַל יְדֵי קֵבָה, וְהִיא נִכְבָּשׁ תְּחִלָּה בִּכְלֵי חָמֵץ מֵעַת לְעֵת, אָסוּר לֶאֱכֹלָהּ וּמֻתָּר לְהַשְׁהוֹתָהּ [וְרַדְבַ"ז (ח"א סי' תפז)]. וְעַיֵּן (מו) בְּאַחֲרוֹנִים שֶׁמְּצַדְּדִים דְּאִם הֶעֱמַד כְּדֵי פֶּסַח, אֵין לֶאֱסֹר רַק אִם לֹא הָיָה בַּגְּבִינָה שִׁשִּׁים נֶגֶד הַקֵּבָה, וּבְפֶסַח דְּאִסּוּרוֹ בְּמֻשָּׁהוּ אָסוּר בְּכָל גַּוָּנֵי: **(כז) חַיָּב לְבַעֲרָם.** בְּעֶרֶב פֶּסַח. (מז) וְכֵן אִם שָׁפְכוּ עַל הַגְּבִינוֹת אַחַר שֶׁנַּעֲשׂוּ כְּבָר יֵין שָׂרָף כְּדֵי לְחַזְּקָם, חַיָּב לְבַעֲרָם

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(נה) מֻגָּן אַבְרָהָם (שם): **(נו) שָׁם תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן, וְיֵשׁ שָׁם דְּהַמַּחְמִיר לְטוּחַ בְּטִיט תִּבֵּא בְּרָכָה** (שם): **תִּבֵּא בְּרָכָה:** (נז) תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן (סי' קמט): **(לה)** הַגְּרִ"ז (סכ"ה) בְּבֵאוּר דִּבְרֵי הַמֻּגָּן אַבְרָהָם (סק"ה) עַיֵּן שָׁם, ב]וְעַיֵּן בְּמִקּוֹר חַיִּים (ביאורים סק"ד) מַה שֶּׁכָּתַב בְּעִנְיָן זֶה: **ד (לו)** מֻגָּן אַבְרָהָם (סק"י): **(לז)** מֻגָּן אַבְרָהָם לְקַמָּן בְּסִימָן תמ"ז סָעִיף קָטָן ה' וּבְהַגָּה שָׁלוֹם (סק"ג) וְהַגְּרִ"ז (סי' תמז סי"ח). **וְחַיֵּי אָדָם** (כלל קכג ס"א). וְטַ"ז בְּשֵׁם מֹהֲרָא"י חוֹלֵק עַל זֶה בְּסוֹף סִימָן תמ"ז (ס"ק יט): **ה (מ)** הָרא"ש (פ"ג סי' א): **(מא)** מֻגָּן אַבְרָהָם (סק"ח): **(מב)** מֻגָּן אַבְרָהָם (שם) בְּשֵׁם מֹהֲרִי"ל (שו"ת סי' צנ): **(מ)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ט)

(נח) מֻגָּן אַבְרָהָם (שם): **(נט) תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן** (סי' ח) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(מס)** מֻגָּן אַבְרָהָם (שם) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(מג)** עַיֵּן בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (ס"ק יא) **שֶׁאִם עָבַר וְלֹא כִּבְּרוֹ יֵשׁ לְהַתִּירוֹ בַּהֲנָאָה אַף לְרַעַת הַשְּׁבוּת יַעֲקֹב** (ח"ב סי' סד) **שֶׁמַּחְמִיר בָּזֶה,** ג]**וְיֵשׁ לִסְמֹךְ עַל זֶה,** עַיֵּן בְּמִקּוֹר חַיִּים (חידושים סק"י): **(מנ)** טַ"ז (סק"ד) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(מה)** מֻגָּן אַבְרָהָם (שם) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(מס)** דְּאִם יֵשׁ בּוֹ דַּי, אַף שֶׁצָּרְפוּ לוֹ עוֹד מֵעֵמִיד לֹא הֲוֵי דְּבַר זֶה בְּכֹלַל זֶה וָזֶה גּוֹרֵם [טַ"ז (ס"ק יג) וְשַׁ"ךְ (ס"ק לו) שָׁם בְּיוֹרֶה דֵּעָה]: **(מו)** מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל (ס"ק ד"ה וכתב רד"ז) וּפְרִי מְגַדִּים (א"א סק"ט): **(מז)** אַחֲרוֹנִים בְּשֵׁם נַחֲלַת שִׁבְעָה (סי' לה):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] בשו"ע הרב (ס"י) הביא דעת המקילים ברביעי ואילך, ופסק דיש לסמוך על דבריהם במקום הפסד מרובה (וראה קו"א סק"ט). **ב]** ובשו"ע הרב (סכ"ה) כתב: ואם דיבק ניירות הרבה בחלון אחד ואין מן החמץ כזית במקום אחד אין החלון מצרפן, דכיון שהוא מחובר לבית הרי הוא כבית ואין הבית מצרף את חצאי זיתים המדובקים בכתלו. **ג]** ובשו"ע הרב (ס"י) הביא מחלוקת אם מועיל פדיון לדבר המעמיד, וכתב שיש לסמוך על המקילים במקום הפסד מרובה.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah